

EGODNJA DANICA.

Katolški cerkveni list.

№ 29.

V Četertik 18. maliga Serpana.

1850.

Pomočnik obiskanje šole poboljšati.

Med zadržke, ki veselo napredovanje naših narodnih šol močno zavirajo, se po pravici tudi šteje slabo obiskanje šol. Tožba učitelov je splošna, de otroci vse prepogosto iz šole ostajajo, de jih stariši premalo k šoli perganjajo: jih pogosto clo v šolo ne pustijo, ali jih saj zavolj vsakiga nar manjšiga posla doma obderzijo. Kdor je že kedaj per šolah kej opraviti imel, ve, kolika pomota per učenji de je to, ker se more vedno z enimi ponavljati, kar se je drugim že razložilo, tako de per vsi svoji pridnosti učitel s podukam le nikamor naprej ne more. Vprašanje tedaj, kako bi se slabo obiskanje šol poboljšalo, gotovo ni nepotrebno. Se ve, de, ako se šola slabo obiskuje, morajo učitelji nar poprej brez vse samosvoje ljubezni se poprašati, ali niso morebiti sami krivi, de otroci neradi v šolo hodijo, ali de jih stariši neradi v šolo pošiljajo? Ako je to, se tudi samo od se razume, de se morajo narpoprej učniki poboljšati, potem se bo tudi obiskanje šole poboljšalo. Vender od tega tukej ne govorimo, in skušnja uči, de tudi prav umnim, prijaznim in marljivim učenicam slabo obiskovanje šole veliko nevolje in jeze perzadene. Mi samo v nekim resničnim zgledu eniga pomočka opomnimo, ki bi utegnil sploh per vsih šolah, kar njih obiskanje zaveda, mnogo koristiti.

Prišli so mlad kaplan po komej dokončanih šolah na neko faro, ktera je s šolo zlo slaba bila. Nedeljska šola je bila komej boljši, kakor nobena, in tudi vsakdanjo šolo so otroci zlo zlo neredno obiskovali. Ker so se kmalo prepričali, de nista ne učitel ne poprejšni katehet tega kriva bila, so bili toliko bolj žalostni, ker so menili, de se sami v šoli prav vesti ne znajo. Ker sta jih pa učitel in g. fajmošter tolažila, de je to že prej ravno tako bilo, in de je le ljudstvo za šolo preveč zaspano, so se začeli v pridigah in kersanskih naukih za šolo potegovati, ter so dokazovali nje korist in potrebnost, pa kaj — le gluhim usesam so govorili! Začeli so potem tudi z ojstrim svariti, pa tudi ni nič zдалo. So si tudi z učitelam vred po svoji moči v šoli perzadevali, — pa je bilo le vse per starim. Ali glej!

brez de bi bili iskali, so najšli pravi pomoček! Ker so vedili, de je branje lepih bukev posebno mladim ljudem koristno, in de jih nar bolj leniga pohajanja ovaruje, ki je le prerado perva stopinja k grešnimu soznanjenju, polujšanju in razuzdanju, so si kmalo lepo reč perpravnih pobožnih bukvic v ta namen oskerbeli. Kdorkoli je potem k njim prišel, so ga poprašali, ali kaj brati zna, in vsakimu, ki je bil branja vajen, so tako rekoč kake bukvice v branje posilili. Pa saj tega ni dolgo treba bilo. Komej so ljudje zvedili, de se per kaplanu toliko lepih bukvic dobi, se je znašlo tudi bravcov dovolj. Posebno ob nedeljah in praznikih je bila kaplanija vsa živa. Eden je prinesel bukvice nazaj in dva druga sta že z njim prišla, ter za nje prosila. Med tem pa se je posebno nedeljska šola od nedelje do nedelje polnila, pa tudi v vsakdanjo šolo so otroci bolj pridno hodili. Kaplan so se čudili temu, pa si niso zrajtali, od kod de to pride. Pa zdaj je prišla ktera mati, zdaj kteri oče, ter je blezo takole govoril: „Prosil bi jih, ko bi se tudi mojiga fanteka ali dekleta v šolo vzeli: prišel sim unokrat k svojimu sosedu, in njegova hčerka nam je iz bukvic, ktere so ji oni posodili, toliko lepih reči brala, de smo vsi po versti okoli mize jokali. Rad bi imel, ako bi se tudi moj fantek branja se pervadil“. In tako ni govoril kar eden, ampak s takimi in enakimi besedami je prišlo starišev in mladih ljudi zmiram več in več. Takrat so se le kaplan spoznali, de niso oni, ampak de je le branje lepih bukvic zaspane farmane nekoliko zdramilo in za šolo vnelo: in šola, dozdej njih žalost, je bila s časam njih nar večji veselje, akoravno je ostalo se zmiram veliko poboljšati in popravljati.

Ta zgled nam pa le staro resnico poterdi, de se ljudstvo precej nobene nove naprave ne prime, dokler nje koristi s svojimi lastnimi očmi ne vidi, in nad sabo tako rekoč ne občuti, zakaj tudi tam je bilo potem mnogo farmanam prav serčno žal, de se niso v mladosti branja naučili. Pomoček tedaj, ki ga v poboljšanje obiskanja šole jaz svetujem, je ta, de naj bi se povsod, kjerkoli je mogoče, po farah bravnice napravile, kar so pridni duhovniki v naši škofiji že na več krajih srečno izpeljali.

Težava per teh bravnicah je le tá, de ljudstvo nobeniga praviga veselja do njih nima, če se nobeden duhovnih gospodov z njimi ne peča; kar pa na drugi strani veselo priča, de ljudstvo se zmiram svoje narveči zaupanje do svojih dušnih pastirjev ima. To bi res tudi nič ne djalo, ako bi le vsi gospodje s to rečjo enako veselje imeli; pa dokler nekteri z veliko skerbjo bravnice napravljajo in podpirajo, se njih nasledniki le neradi in mlačno tega dela primejo, ki je zares z mnogimi sitnostimi spleteno; tedaj začnejo bravnice zopet žalostno pešati, kar se je že tudi per nas zgodilo. Dokler tedaj bravnice na kaki boljši in stanovitaši podlogi osnovane ne bojo, bi bilo pa saj želeti, de bi gospodje vsak za se po svojim premoženji male bukvarnice si napravili, de ljudstvo duhovske jedi ne bo stradalo. Tudi se le po tem takem ljudstvo z mnogimi bukvami soznani, in eden si omisli te, drugi druge. Kaj namreč pomaga, ako se se tako lepe bukve za ljudstvo spisujejo, ako pa ljudstvo od njih nič ne zve. Na samo priporočanje po časopisih si ne bo lahko kateri kmet takih bukvic omislil, bi utegnil tudi res lahko goljufan biti, temuč on hoče bukvice poprej pregledati, potem jih se le kupi, če se mu zdijo denarja vredne. — Vem sicer kaj nekteri porečejo, de so ljudje nehvaležni, de na bukvice premalo gledajo, vse pomazejo in raztergajo, pozgubijo ali clo vtajijo in še nazaj ne pernese. To vse so tudi zgoraj omenjeni kaplan skusili od konca do kraja; pa kakor se oni niso nikoli storjenih stroškov kesali, se gotovo tudi z njimi vred noben drugi ne bo: tako obilno duhovski dobicek casno zgubo prevaga. K—.

Duh „prekuc“ in njegove lise.

Duh „prekuc“? Kaj je to? Je tak duh, ki ljudi obsede, de hočejo vse prekucniti, kar je dobriga, vse postaviti, razširiti, zdebeliti, vkoreniniti, zvišati, kar je malopridniga. Ta duh ima svoje gnjezda, ktere imajo različne imena, p.: socializem, demagogizem, demokrati- zem, geheime Gesellschaften, Jakobinerthum, Burschenschaft itd. itd. Po tacih smerdljivih gnjezdih se natihama leze, ter skrivaj derzavski in vestni mir spodjeda, kakor malopridni bramor na sponlad lepe zelene zita, de začnejo romeneti in poginejo. Ako se mu po tacih kotih in koticih v sled ne pride, se ta merées zaredi, v hiljadoterim plodu na svitlo udari, se po celih deželah kakor kobilice naseli in razpusti, in priklíče čez zemljo meč, oginj in vse nesreče.

Iz česa se ta duh in njegovi obsedenci spoznajo? Iz mnogoterih marog, pik in lis, ki jih obdajajo, in se tudi kterikrat spreminjajo, kakor barva pri kamelijoau. Tukej le nekte re poznarnjamo, iz kterih ga je vsakteri v stanu spoznati. Duh „prekuc“ je tisti duh, kteri svoje večno življenje na zemlji praznuje in posvečuje z veliko svečano stjo. On se perti, de bo na stari zemlji nebo po novim kalupu stvaril, ter v njem ljudi, id est, samiga sebe osrečil. To je tisti duh, kteri, češ de se za ljudi in njih pravice poganja, bi se rad polastil vésa cele zemlje. Je tisti duh, kteri svobodo in ravnopravnost po svetu trobenta, pa ima že verige skovane, de bi vanje sleherniga vkleuil, kteri bi se njemu ne hotel vklanjati ter mu služiti. Je tisti duh, ki se za laž poganja, resnico zatera. Je tisti duh, ki, ne mara, vse nevere, krive vere in zmote za lepo ima in zagovarja: sama katolíška — ta mu je pezdir v očesu, in bi jo rajši dans kot jutri spod solnea

spravil. Je tisti duh, ki po dnevnih listih z vidno nejevoljo oznanuje, ako je puntarje zaslužno strahovanje doletelo; in se serčno veseli in sladko smeja, ako so katolíški škofje po krivičnim v tamnice devani. Je duh v tistih obsedenih, ki pisano gledajo, de je katolíška cerkev kos svojih pravic zopet dobila: je duh v tistih, ki bi radi zaglavnost (smertno kazin) odpravili, in palico zlomili, ki so jo sami zaslužili, ali jo zaslužiti mislijo, ter se je bojé. Je tudi še duh tistih, ki le do svojiga naroda nagnjenje čutijo, druge kakor pesjane ali pesoglave čertijo, ker kersanske ljubezni ne poznajo. Je tudi duh tistih, kteri ko sami ljudi k puntu nadražijo, de kri prelivajo, na glas razkričujejo: to so marterniki za svobodo, za sveto reč, njih imena bodo vekomej slovele, bodo v zvezde kovane, potomstvo jim bo hvalo vedilo itd. (njih duše pa, ki so v puntu padli, kje so? Tega duh prekuc ne popraša *). Kadar pa derzavna oblast ukaže za pravico orožje prijeti, puntarje vkrotiti, tačas vpijejo: grozovitnost, mesarija, tiranstvo! itd. Tega duha prekuca zamore deržava z orežjem po zunanjim premagati in za kak čas zatlačiti: tode izgnati iz ljudi ga ona ne more: to zamore le svobodna cerkev. Torej se je prekucni tolikanj bojé, in si lasé pulijo in berke višajo, ker je ne morejo vkleuiti. Svobodna cerkev — sveta vera — ona ima moč in ključ do duha, ona sama, ako bo svobodna v vsih svojih krogih, bo globoke rane zacelila, ktere so človeški družbi vsekane, ona bo pri korenini začela zdraviti, in bo ozdravila, kolikor je to pod solncem kolj moč vresničeni. Brez vere v Boga in v prihodnje povračilo se pa to zgoditi ne more. V dnevih sile so tudi vlade spregledale, de je začetik vsiga hudiga v tem, ker je vera ljudem iz sere zginila, ker je zlasti pri izreji mladosti bilo silo veliko napak — in pomankljivost; torej so oné cerkvi njene odvzete pravice jele nazaj dajati, in upati je, kakor se bojo te krivice popravljale, se bo perpravljala in boljšala tudi odreja človeške družbe. — r—

Mision na čerui gori na Štajarskem.

Letosnja sponlad je za nas srečna bila: tri naj lepše ino sicer duhovne rozice, do sih dob v naših krajih še neznane, je v krasni cvet pognala: jaz menim tri misione **). Drugi mision je naimer bil od 12. do 19. roznika t. l. na Čerui ali Ptujski gori (Maria-Neustift) pri Gorski Materi Božji. — Ta cerkva je jedna naj vekših ino po svoji veličastveni postavi naj imenitnejših: ona je Gotsko vsa iz samiga rezanega kamena jako odlična zidana; je pak posebno od juterne strani černa, otdoda ima svoje ime; ljudje pak v svoji prostosti pripovedujejo, da se je pred grabežljivim Turkom, ko je nad njo šel, kakor v mrak skrila. Tu leje črez leto več velikih shodov z glasovitimi sejmi — sem prihaja romarjev iz vsch tude zlo deljnih krajev, tako, da je, čeravno v tergu, za stajo tesnoba. Z „Gore“ se življa lep razgled po širokem Ptujskem polji, kakor blizo malogde na prestrano rodovitno „Pohorje“, v „Slovenske“ vinske „Gorice“ ino v zelene „Haloze“. Ker je tu mision ravno ob času shoda bil, ni čudo, da je bilo vsch obhajancev 7800. Misionarji so bili trije,

* In vender je punt toliki greh, de je v nekterih škofijah škofu prihranjen, ter ne sme vsak duhoven od njega odvezati.

** Gl. misiona v Cirkovcih in v Frauheimu v čisloma 21 in 27 teh listov.

redovniki najsvetejšega Odrešenika: drugih duhovnov izpovednikov pak je bilo, sicer ne vsaki den, vendar po številu vseh vkupej 31. Fara ima samo 1100 ljudi; tujih je bilo iz vekšega spod Ptuja, s Slovenskih Goric ino iz Labodske škofije. Toti mision je pak tem imenitnejši, ker si je toliko ljudi jega nedopovedljivo dobroto okusilo ino jegovo hvalo na vse kraje razneslo, tako, da zdaj gre močno prašanje, če bi še gde drugde taka „velika pobožnost“ bila, ko se je duhovna lakota po tem dušnem prenovljenju tude v drugih obudila. Misioni, kterih mi, kar se duhovne koristi tiče, ni treba hvaliti, so še z druge strani na Slovenskem tude gledé Slovenščine prevelike cene, kako? ker si propovedniki ali govorniki skoro morajo prizadevati v naj čistejši — naj glajši besedi govoriti, ker so zvesto prestregani od toliko drugih ino delječnjih duhovnikov, kar je sedanja doba nanesla. Misioni so Nemškutovanju grozna jama! Ino res! jaz sem bil pri vseh teh treh misionih poleg, pak moram obstati, da sem se nad velikim napredkom naše domače cerkvene besede le v desetih letih ves zavzel — govor je po najboljših knigah! Venec najpravejšega govorstva pak gre redovniku naj sv. Odr., g. Rašeljnju — jegova beseda je bila čista kakor suho zlato, gladka, kakor raztopljeno maslo, ino primerjena, kakor pravilo. Bodi to v razveseljenje Slovenskim Bogo- ino rodoljubom!

Čafov.

Razkolništva pri krivovercih.

De je edina katolška vera prava Kristusova vera, dokazujejo tudi brezštevilne razdertja pri drugovercih. — Od Luteranov je že glasovitni Napoleon rekel: „Je med njimi (protestanti) 70 očitnih ločin: ako bi pa prašali sleherniga protestanta po njegovi veri, bi se pokazalo tacih razdertij 70.000.“ — Druge memo gredé naštejemo nekoliko ločin tako imenovanih starovercev ali nezedinjenih Grekov. Take ločine so p.: „Popóvci, brezpopovci ali duhoborci, po tem če imajo pope ali ne. Dalje: Kristovščina, ki so kmeta čistili, kteri se je Kristusa imenoval; Anufrivščina, od nekiga mniha Anufria imenovana. Potlej: Pavlovščina, Andreanovščina, Dofichavščina; leti jih zopet kerstijo, kteri k njim prestopijo. Volosotovščina in Ilarionovščina; ti zaveržejo cerkveno poroko, in veliko zmed njih se jih je nekđaj samih sezgalo. Serapianovščina, Stefanovščina, Rozmičina, Sabatniki; Pogačniki, ki so koltre in kože v svojo obleko zvolili kakor znamenje svetosti; Filiponci so zopet druga ločina, ki se brani persegati in na vojsko hoditi.

Kníževni oglas.

Pač veliki potrebi so čest. g. Ant. Lah, Lembaški farmešter v prestrege prišli, ker so bukvičke z naslovom: „Duhovne Pesmi za šolsko mladost“ na svetlo dali, ter jih nekoliko predelali in pomnožili. Ta lična knížka obseže 15 Slovenskih ino 6 Nemških pesem ino 4 Slovenske molitve za šolarje pri slovesnem obhajilu. Od svojih pesem g. farmešter sami pišejo: „Potrebno se mi je zdelo, šolarjem Slovenske pesmi v roke dati, da bi ne uvijali Slovenci zmirom Nemških malorazumljivih. Gospodi školniki najdejo za vse te pesmi potrebno napeve ali víze v znani Dukovi zbirki cerkvenih pesem; za pesmi pod številom V, VII, VIII, IX, XII pak sem v Gradcu posebne napeve čedno natisniti dal.“ Na prodaj so v Marburgu pri Fridriku Leyerji „Pesmi“ za 6 kr. sr. ino „Napevi“ za 5 kr. sr.

Čafov.

Razgled po keršanskim svetu.

Nemško. Neki g. Kattmann je v Kirchbrombachu pred nekaj časom začel učiti od nekakiga prvotniga

keršanstva, to je, od prvotnih lazi, in je dnarje zbiral, de bi svojo novo vero, to je, nejevero vstavil. Verni njegovi so bili pravi nejeverni, ker jim je vso vero iz sereca izpuliti si prizadeval, in kmalo so se prepričali, kako pošteniga noviga apostelčeka de imajo. Ko se je namreč dnarcev nalezal, je zginil; še le pozno so novice razglasile, de je mojster Kattmann v Novim-Jorku (v Ameriki). Kirchbrombachanje! (bodite v Gradcu, na Dunaji, v Šneidemühl-i ali kjer si bodi), vi visokoumni Nemci! zdaj se boste vedili varovati, de ne boste nobeniga Kattmanna več poslušali (dokler ga namreč k vam ne bo).

Po predlogu na Dunaju lani zbranih škofov je visoko ministerstvo sklenilo, de se bo sveto verstvo v latinskih šolah prihodnjé tako-le učilo: V I. ločini spodnjih latinšic se bo razlagal pregled vsih členov vere in djanja (zaderžanja ali nrave) na podstavi verne znanosti iz začetnih šol. V II. ločini se bodo razjasnovali sv. obredi ali cerkvene šege in opravila; v III. zgodbe božjiga razodenja v starim zakonu; v IV. zgodbe božjiga razodenja v novim zakonu, s pristavkam popisovanja svete dežele, svetopisemskih nekđajnost, spisa svetih pisavcev. V gornjih latinšicah se bo v treh prvih razdelih predlagalo sestavno (zistematično) učenje katolškiga verstva; in v četertim razdelu se bodo učile cerkvene zgodbe (po Alcoqu). Visokocastiljivi škofje so za naj boljši po imenovani osnovi izdelane šolske bukve darilo odmenili. Mislijo tudi napraviti katolške latinšice (gimnazije), ker samo s tem bi bila katolška odreja mladosti zagotovljena.

V Stuttgardu se katolški stanovavci pod ravnanjem duhovniga pastirja Strobel-a prizadevajo, z lastnimi pomočki katolški gimnazium napraviti.

Iz Prage. Za slavno cerkev sv. Cirila in Metoda, ki se bo v Pragi na Karlinu zidala, imajo dosihmai 4000 gld. zbranih. Tudi jetniki Pražanske ječe so dali 100 gld. Ali delo bo stalo kacih 200.000 gld. sr. Tedaj Slovani, za cerkev slovanskih apostelnov!

Ciamberijski cerkveni snid. Z veseljem in svetim spoštovanjem so katolški kristjanje zaslusali besede v Würzburgu in na Dunaju zbranih škofov. Kmalo potem se je jelo razglasovati, de se škofje vsih sardinških škofij pripravljajo k škofijskim zbiratlsam ali snidam. — 3., 4., 5. in 6. mal. serpana 1849 je bilo prvo zbiraljše v Samberi (Chambery). Vsak škof je v svoji škofii odbore zvolil, de bi pretresovatevni snutek skerbno pretehtali in svoje misli razodeli. Pričijoči so bili: Dva nadškofa, Samberiski in Sebastenski, štirje škofje in dva škofovska namestovavca. Začetik je bil s slovesno sv. mašo. Veliko spoštovanje in globok vtisk je to obudilo pri vsih verstah ljudi.

Pogovori in sklepi zbranih očetov so bili v naslednjih rečeh:

1. Očetje so rekli in spoznali, de je svoboda škofovskiga opravnništva bistevna, ki se mora v vsih okoljšinah ukljub sleherni nevarnosti ohraniti.

2. Kar zadeva očitno učenje, so škofje sklenili, se zoper ločivniške načelstva (schismatica principia) vjaskovati, kakoršne so v nedavno razglašenim državnim ukazu. Nikoli ne bodo terpeli, de bi bogoslovski učenik v semeniši učil, de bi duhovni vodja (director spiritualis) v kakim kolegji službo opravljal, ako ne bodo oni v njegovi volitvi imeli deleža, kakor cerkvene postave tirjajo. Škofje izločivno sebi in svojim občjim namestnikam (general-vikaram) prihranijo pravico, učenike in učenice nižjih šol (Primär-Schulen) v zadevi vernigz znanja spraševati, in bodo tem učenikom opravičenje le s tem pogojem dajali, de se bo ta nauk delil pod nadgledništvam farniga duhovna.

3. Zastran deržavniške zadeve so škofje izrekli, de se vera (religio) s slehernim vladijstvom (Regierungsform) zлага, de je duhoven mož zavoljo nebes, ki naj deli svoj blagoslov vsim brez razločka osebe ali strani. —

4. Sklenili so škofjski odbor napraviti, ki bo nevarne bukve pregledoval. So ponovili prepovedi svetiga pisma, obrednjih (liturgijskih) bukev, in tacih, ki ex professo od vernih reči govore, brez dovoljenja škofjstva ne natiskati.

5. Očetje so se zavoljo vprašanja od neomadežniga spočetja Marije Device posvetovali in sklenili, de naj vsak škof za se v ti reči na razpisanje svetiga očeta odgovori.

6. Škofje so sklenili prenapravo cerkvenih zapisavnikov (registrov), ako bi se duhovnikom (fajmoštram) od deržave prihodnjic une bukve več ne zročile.

7. Govorili so od preuredb pri cerkvenih sodniših.

8. Poslednjic so izvolili škofje več odborov za napravo:

- a) katekizma za vse škofije v deželi;
- b) zbiraljskih naredb in bukev za spovednike, tudi za rabo cele provincie;
- c) občniga obrednika (rituala);
- d) osnovati predlog za bogoslovski učilski tek (Clas-sen-Cursus) v posameznih seminijih po provincii.

Pred razsodnam so škofje svoje sklepe sv. očetu poslali poterdit. Pisali so list do nadškofov družih provincij, in snidiski list do duhovstva in ljudstva. Potlej so pisali pismo kralju Viktorju Emanuelu, v katerim so mu svojo nepremakljivo podložnost in vzrok svojiga snida naznanili. Na to pisanje so prejeli list zadovoljnosti od sardinskiga ministra v imenu kralja.

J.

Na Saksonskim se število Rongeancov vedno zmanjšuje; v Drezdi se jih je veliko v Kalvinovo cerkev vernilo, v Lutrovo cerkev se jih je pa v vasi Gelenau čez 800 nazaj podalo.

Na Francoskim so škofje v dveh krajih pod svojim nadškofam zbrani, v Lionski in Albiški cerkvi.

Cullen, nadškof in pervak na Irskim, je škofo na Irskim v zbor poklical, ki se bo 15. velikiga serpana v mestu Thurles začel. Imenovaniga nadškofa so papež svojiga namestnika per tem zboru zvolili.

V Londonu se veliko govori od imenitne Castlereagh, hčere gospoda Roden, ktera se je v katolško cerkev vernila; pravijo, de bo njen mož ravno ta storil.

Praga. Obhodnice bojo na Pemskim terpete, dokler bo letni čas prepustil. Veliko pa se pripravlja za zbedo in povzdigo praviga duhovniškiga duha; v štirih škofijah se bojo v kratkim perčele duhovne vaje, in v to delo so izbrani možje krepkiga duha in bistriga uma, od kterih se sme dosti lepiga in blaziga perčakovati. Sta pa zvoljena v Pragi korar in profesor g. Rechberger in prof. g. Reuter; v Litomier pride znani govornik p. Dominik Sartory, prednik bosih Karmelitarjev v Gradcu, in Litomierski škof sami bojo v opominih in razgovorih pričijočim razodeli svoje misli zastran potreb časa in v ponovljenje duha. V Budiegovicah bo premisljevanja prevzel sloviti Dr. Schlor. V Kraljevi Gradec gresta duhovnik Prške duhovnice g. Dr. Prucha in p. Madlener iz reda sv. Odršenika. Brez dvombe bo pa pospešila ponovljenje v duhu verla gorečnost duhovšine same, ki hrepeni po duhovnih vajah in se v vsim prav dovzetna kaže. Blagor pa njim, ki so žejni in lačni pravice; nasiteni bodo. — Mesea kozoperska bodo tudi duhovni Terzaške škofije v Terstu duhovne vaje imeli pod vodstvom Dr. Schlor-a.

Rimini. Od čudne pergodbe v Rimini se se zdej in sicer zmirej terduši govori, in ljudstvo kupama vre

k njenimu počastenju. Neka gospa iz Milana gre v Rimini, de bi se sama prepričala, koliko de je resnice, kar se perpoveduje. Vse, kar je doslej slišala, se ji je zdelo prazno. Terdno je upala ovreči vse priče. S tem namenam stopi v cerkev in pogleda z mracnim in sodivnim očesam podoba, od ktere je toliko slišala, kar omedli in se vsede; ko se zbrihta in zavé, vstane in položi vse svoje lepotine in okrasja na altar sv. Device, ter glasno pred svetam poterdi čudo. — V ravno teh dvomih gresta dva duhovna iz Toskane v Rimini; in ona, ki sta se na potu v Rimini smejala lahkovernim ljudem, nazaj gredé terdita glasno čudno pergodbo.

Berolin. Pruski kralj je dozdanjimu proštu per sv. Hedwigi, plemenitimu Kettelerju, rudeči orlov red družiga razdelka podal. Perdobil si je on v kratkim toliko ljubezen in spoštovanje Berolinarjev. Posebno je skerbel za povekšanje tukajsnje bolnišnice pod vredbo usmiljenih sester, za ktero se zdej po njegovim prizadetji radovoljne posojila in darila pobirajo. In ravno per tem se kaže, de revnim večidel tudi ljudje nizkiga stanu in malopremožni nar raji pomagajo. — Slovi pa tudi dar, kteriga je visoki Turinski nadškof tukajsnji bolnišnici podelil. Tisuč tolarjev ji je poslal svitli pastir, kteri, zarés katolški škof, se ne poteguje samo za pravice cerkve in za vero, ampak tudi ljubezen razodeva, ki objame tudi Nemce in protestante; tudi poslednji se jemljo v to bolnišnico. Plemeniti Ketteler se misli kmal na svoj sedez v Maine podati, kjer ga že komaj perčakujejo. Zelé Mainčanje poslavitii njegov prihod, nalaš zato izvoljen odbor mu pojde naproti, ter ga bo v zali od sopara gnani ladii perpeljal v mesto, kjer ga bo per mostu ljudstvo čakalo. Od tod ga bojo slovesno spremili v stolno cerkev in v njegovo poslopje. Ob dnevu prihoda in posvečenja mu mislijo krasni bakljadi pernesti.

Dunaj. Ministru bogočastja iz vsih katoliških krajev katolske družtva zavolj poslednjih v cerkvenih zadevah ustanovljenih naredb zahvalne pisma pošiljajo. Njih število se je že na 86 naraslo.

Papežev poslanec, gospod Prelà, se je v Ostrigon k škofjimu pogovoru podal. Njega in Ostrigonskiga nadškofa tudi v Peštu perčakujejo.

Redka slovesnost. — V Frauheimu 8. maliga serpana 1850. Zadnjega rožnika t. l. je bila pri sv. Janži za deročo Dravo na Ptujskem polji redka slovesnost: zlata svatba, ko jo je Habuc, premožen kmet s svojo ženoi navzoči velikega kerdela svojih otrok, vnukov ino pavnukov v 60. leti svojega srečnega zakona služil. Cerkveno opravilo, ravno v nedeljo, je bilo prazdnično s šestimi duhovniki; tude ljudi je vkup navrelo, kakor ob obletnici. Govor gosp. fajmoštra je bil genljiv ino ves priležen, ker je dolžnosti otrok, staršev ino starih ljudi dobro zapopadel; pak ko so g. fajmošter čestitima starčekoma, da rečem, ženinu ino nevesti rožni venec na jednem kraji okoli ram, na drugem pak za pazuhami deli, ino vsakemu opleteno križato palico v roko dali, ter opomnili, da so na svetu rože le sternjem, ino samo v nebesih brez ternja, potler da jima Bog — zaupanje na Boga na tem poti v sveti raj palica — podpora bodi, se je po cerkvi vse posolzilo, ino ko so se možu rekli, kako mu je dobri Bog namesto očeta ino matere toto ljubo ženko za mater dal, ktera mu užé 60 let zvesto pomaga, se je kaj joka čulo. — Poslé je bila vesela južina: sivoglava starčeka sta še prav čerstvo zdravico napivala ino „mozitebogovala“. To veselje čez čas pak sta svoji rodovini iz posebne hvalečnosti do Boga, kteri ju je ognja kratko popred čudežno rešil, ko je sosed celo tikama poleg vés pogorel, napravila.

Cafov.